

ЕЛЕГІЯ ПРО МАМАЯ ЛЬВІВ'ЯНИНА ОРЕСТА СКОПА

Козаки-бандуристи... Звідкіль вони? З-поза Слова і Часу? Від степової ковили чи від скіфських баб, назбираних на початку 90-х років XX століття, а потім розкрадених, потрощених? Чи може – це оновлені пензлем **Ореста Скопа** кобзарі, що були замордовані енкаведистами в 1934-му? А може виношував їх у своєму серці музиколоб, славетний поет **Богдан-Ігор Антонич**?.. Він бо знав ціну Мамаям із лемківського краю!

Приїжджала до мене **Ганна Ходкевич**, донька **Гната Ходкевича**, з-під містечка недалеко від Гренобля, милувалася Мамаями Ореста Скопа.

Орест Скоп – енциклопедист теми «козак Мамай». Мамай у нього – і в селі Суботові з гетьманською булавою, і в човні на річці Рось. Він у нього у сумній українській пісні або за народним іконописом. З незмінною люлькою і бандурою. Він – козацького роду! Він – син Матері України. Він у мріях моїх та в думках!

Скоп зворушує, хвилює, бентежить своїми Мамаями. Через Скопових Мамаїв світ пізнав і полюбив Україну, а сьогодні разом з нами боронить Україну від нечистої сили, що вселилася в напасників-орків.

Мамай Ореста Скопа грає на бандурі, сидячи на траві, недалеко пасеться його коник, а у високому вечірньому небі – молодий місяць. Мистець бо знав: козак Мамай – душа і правда нашої України. Його Мамай – на вечорницях, на весіллях, на празниках і під час дозвілля. Незмінно він на вертепі. Можливо, Мамай бував гостем вболіваючого за Україну **Миколи Гоголя**...

Орест Скоп – син свого народу. Крім полотен про Козака Мамаю він увічнив своє ім'я пам'ятником Тарасові Шевченку у Церкві Святого Воскресіння в селі Віжомля. Ми молимося за Україну перед іконою Скопа «Покрова Пресвятої Богородиці». Молимося перед його іконами у Раковичі в Козацькій слободі. Ми нерозлучні з Орестом Скопом, з його шляхетним малярством. ■

Олександр Федорук
доктор мистецтв., професор,
академік НАМ України,
голов. наук. співроб. Інституту
проблем сучасного мистецтва
НАМ України, м. Київ

Орест Скоп – видатний український живописець, лауреат Державної премії України в галузі архітектури.
Автор серії іконоподібних зображень козака Мамаю з бандурою, присвячених пам'яті страчених сталінським режимом бандуристів, кобзарів та лірників у Харкові 1934 року

